Lietas Nr. C16110014
Lietas arhīva Nr. C-0383-15

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2015. gada 28. janvārī

Jēkabpils rajona tiesa:
tiesnese L. Bārbale,
izskatot rakstveida procesā civillietu **/pers. B/** maza apmēra prasībā pret **/pers. C/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

prasītāja /pers. B/ (turpmāk - Prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. C/ (turpmāk - Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs ir Prasītājas šķirtais laulātais. Laulībā ar Atbildētāju 2004. gada 11. decembrī dzimusi meita /pers. D/. Ar Jēkabpils rajona tiesas 2008. gada 28. janvāra spriedumu no Atbildētāja tikuši piedzīti uzturlīdzekļi meitas uzturam ik mēnesi 50 LVL (71,14 *euro*) apmērā. Atbildētājs labprātīgi uzturlīdzekļus nemaksājot, tāpēc Prasītāja tos saņemot no Uzturlīdzekļu garantijas fonda. Nepilngadīgā meita dzīvo kopā ar Prasītāju, un atrodas viņas aizgādībā.

Ņemot vērā to, ka kopš spēkā stājies minētais tiesas spriedums, ir mainījušies lietas apstākļi un piedzīto uzturlīdzekļu apmērs ir mazāks par šobrīd valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, Prasītāja lūdz palielināt uzturlīdzekļu apmēru un turpmāk piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības iesniegšanas dienu, līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Prasītāja lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2014. gada 1. decembrī Atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā līdz 2014. gada 31. decembrim.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Lietu tiesa 2015.gada 28.janvārī izskata rakstveida procesā, par ko pusēm 2015. gada 8. janvārī nosūtīts paziņojums (lietas 19. – 20. lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Strīds par piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru faktiski starp pusēm šajā gadījumā nemaz nevar pastāvēt, jo Prasītāja tos lūdz piedzīt apmērā, kādu Latvijas valstī noteicis likumdevējs.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Saskaņā ar šī panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet 24. panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga ar 2014.gada 1.janvāri sastādīja 320 *euro*, tādēļ minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas bija jānodrošina katram no vecākiem 2014.gadā, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam sastādīja 80 *euro* mēnesī, bet bērnam no 7 gadu vecuma - 96 *euro* mēnesī.

Bet Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga ar 2015.gada 1.janvāri sastāda 360 *euro*, tādēļ minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam sastāda 90 *euro* mēnesī, bet bērnam no 7 gadu

vecuma sastāda 108 *euro* mēnesī.

Minētais nosaka Prasītājas tiesības pieprasīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus apmērā, kas nav mazāks par Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteiktajiem.

Kā redzams no lietai pievienotās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas, tad /pers. D/, personas kods /personas kods/, vecāki ir /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/ (lietas 7. lapa).

Ar Jēkabpils rajona tiesas 2008. gada 28.janvāra spriedumu lietā Nr. C16087207/0144/08 (lietas 8. ? 9. lapa) no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzīti uzturlīdzekļi meitas /pers. D/ uzturam ik mēnesi 50 LVL (71,14 *euro*) apmērā, kas šobrīd liedz Prasītājai saņemt likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu summu, kas atkarīga no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra.

Tiesa atzīst, ka /pers. B/ prasība apmierināma pilnībā, nosakot, ka no /pers. C/ meitas /pers. D/ uzturam ik mēnesi piedzenami uzturlīdzekļi ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu 2014. gada 24. novembri līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Prasītāji lietās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no valsts nodevas samaksas, tādēļ tā aprēķināma un piedzenama saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punktu, 35. panta pirmās daļas 6. punkta noteikumiem no atbildētāja /pers. C/.

Valsts nodeva aprēķināma no maksājumu kopsummas par vienu gadu, no summas (36,86 *euro*), ko sastāda starpība starp iepriekš noteikto uzturlīdzekļu apmēru (71,14 *euro*) un ar šo spriedumu piedzīto (108 *euro*), kas veido 442,32 *euro*, līdz ar ko valsts nodeva sastāda 66,35 *euro* (15 % no 442,32).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu no Atbildētāja valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas sastāda 6,21 *euro*. Minētie izdevumi apstiprināts ar pasta sūtījumu sarakstiem par sūtījumu nosūtīšanu (lietas 2. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 197., 199., 204.[1], 250.[25], 205. pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Palielināt piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru un, sākot ar 2014. gada 24. novembri, **piedzīt no /pers. C/,** personas kods /personas kods/, **par labu /pers. B/,** personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi no visa veida ienākumiem ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, pārskaitot uzturlīdzekļus Prasītājas norēķinu kontā /konta numurs/, AS „Swedbank".

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, **valsts ienākumos** valsts nodevu **66,35 *euro*** (sešdesmit seši *euro* 35 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **6,21 *euro*** (seši *euro* 21 cents), nosakot, ka spriedums šajā daļā Atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Izpildu rakstu, kas izsniegts saskaņā ar Jēkabpils rajona tiesas 2008. gada 28. janvāra spriedumu lietā Nr. C16087207/144/08, atsaukt pēc tā izpildes.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese L. Bārbale